

Een tweeling dobbert in het vruchtwater.
Ze hebben het met elkaar over leven na de geboorte.
De één weet zeker: het is er niet.
De ander zegt vaak: er moet wel iets zijn. Ik vang af en toe wat op.
Het is alsof ik soms wat hoor.
Onzin zegt de één, je houdt je zelf voor de gek.
Er is niets buiten dit vruchtwater. Geniet van wat je nu krijgt.
Pak alles wat je kan.
De ander schudt zijn hoofd. Ik kan niets bewijzen. Misschien heb je gelijk.
Maar toch...
Dan komt de geboorte op gang.
Nieuw leven begint.
Ander leven. Anders leven.

Je wordt geboren aan het begin van je leven.
Dit verhaaltje lijkt te gaan over het einde van je leven.
Vroeger noemden ze je sterfdag *dies natalis*, dag waarop je geboren wordt in een ander leven.
Maar als Jezus zegt: word geboren, gaat het om iets dat midden in dit leven kan gebeuren.
Geloven vergelijkt hij met geboren worden.
Jezus heeft het allereerst niet over regels. Daar is hij niet zo van.
Geboren worden, daar gaat het om.
Het kenmerk daarvan is niet dat jij alles kunt beredeneren. Of in de hand hebt.
Geboren worden is vooral dat er iets *met* jou en aan jou gebeurt.

In de nacht komt Nicodemus, een farizeeër, bij Jezus.
Voor farizeeërs is geloven belangrijk. Dat heeft voor hen te maken met wat op papier staat. Met voorschriften en geboden. Die volgen ze trouw na.
Farizeeërs weten hoe het hoort. En hoe het moet.
Daarbij ligt het oordeel ook op de loer. Wie zich niet aan hun regels houdt, wijkt af.
Die gelooft verkeerd.
Tussen Jezus en Farizeeërs knettert het nogal eens.
Zij verwijten hem dat hij te vrij met regels om gaat. Hij is te vrijzinnig in hun ogen.
En toch fascineert Jezus hen. Wie zulke dingen zegt en doet als hij, is niet zomaar iemand. Die moet hoe dan ook met God te maken hebben.

Zo komt Nicodemus in de nacht bij Jezus. Nieuwsgierig, geïnteresseerd.
Sommigen zeggen: hij komt 's nachts omdat hij het stiekem wil doen. In kringen van Farizeeërs kan hij het niet maken om contact met Jezus te hebben.
Je kunt ook zeggen: hij komt in de nacht omdat het in joodse kringen gewoonte is de Thora 's nachts te bestuderen.
Want ze zeggen: als je de teksten in alle openheid leest en alle vragen stelt die je hebt en niets uit de weg gaat, wordt het vanzelf lichter bij je.
Dan worden nieuwe inzichten bij jou geboren.

Het gesprek begint niet onplezierig. Nicodemus maakt Jezus complimenten.
Je moet wel met God te maken hebben. Dat kan bijna niet anders.

Maar meteen daar over heen begint Jezus over geboren worden.
Het is mooi wat je zegt. Waardevol wat je gelooft.
Maar...
Wie niet opnieuw geboren wordt, van boven, komt niet dichterbij God.

Opnieuw geboren, wedergeboren... Als ik dat lees, zie ik mensen op de Veluwe.
Zwarte kleren, gebogen hoofden, ernstige gezichten. Ze tobben met de vraag: ben ik wel wedergeboren.
Ervaar, voel ik dat wel. Ze denken zoals 400 jaar geleden contraremonstranten op de synode van Dordrecht. God heeft van te voren bepaald wie wedergeboren zal worden en wie niet. Wie behouden blijft en wie niet.
Daarom is geloven voor hen ernstig *en* angstig. Hoor ik er wel bij. .
Wedergeboren, daarbij denk ik aan de *Born again* beweging in Amerika.
Opwekkingsbewegingen, waar mensen openlijk over hun bekering kunnen spreken die alles anders maakt. Maar waar ook het harde onderscheid leeft: als je je niet bekeert ga je verloren.

Als je niet opnieuw, van boven geboren wordt, kom je niet dichterbij God, zegt Jezus tegen Nicodemus en tegen allen voor wie geloven vastligt in regels en geboden.
Maar zijn woorden zijn voor sombere mensen op de Veluwe en voor de bijna triomfantelijke gelovigen in Amerika.
En voor jou en mij...
Word opnieuw geboren. Dan komt het koninkrijk dichterbij.
Koninkrijk van God, is Bijbeltaal voor: dan komt iets van God dichterbij.
Niet alleen na je dood, later. Ook nu, hier, midden in dit leven.
Hoe?

De nu 93 jarige Edith Eger overleefde Auschwitz door te dansen voor Josef Mengele.
Haar ouders kwamen om. Ik voelde me na de oorlog lang slachtoffer en schuldig, zegt Eger.
Tot het inzicht bij me doorbrak dat ik niet kan veranderen wat me overkwam.
Maar wel de keuze heb om met al mijn levenservaringen iets te doen. Als therapeut helpt ze anderen om innerlijke kracht en vertrouwen los te maken. Die liggen te wachten in ieder mens. Die zijn er al, ook bij jou. Die kunnen geboren worden, zegt deze Joodse vrouw.
Ze doet me aan Jezus denken, deze psycholoog, deze vroedvrouw.
Jezus is een vroedman die helpt bij de geboorte van vertrouwen, van God ook in jou. .

Vertrouwen...
De Franse filosoof Paul Ricoeur zegt als kind kreeg ik het mee.
Het eerste godsvertrouwen waar je in op kunt gaan.
Maar ja, je blijft geen kind. Ik kreeg steeds meer vragen en twijfels, zegt Ricoeur.
Te veel om als kind te kunnen geloven.
Zo raakte ik veel kwijt.
Tot ik besepte: mijn verstand kan veel overzien, bedenken en bereiken, maar niet alles.
Het verstand heeft geen verstand van de diepste dingen van het leven.
Het heeft geen verstand van liefde, hoop, verlangen of vertrouwen.
Het kan niet over de grens van dood en leven denken.
Ik heb de sprong gewaagd naar een tweede vertrouwen. Ik schakel mijn verstand niet uit. Ik hoop, verlang, vertrouw over de grens van wat ik kan bedenken en beredeneren.
Zoiets is in mij ontstaan, gegroeid, geboren.

Zoiets bedoelt Jezus.
Hij heeft het niet over regels. Hij vraagt niet of je alles gelooft of voelt.
Het Bijbelse woord voor geloven, *pisteuo*, zetelt in je hart.

Het betekent allereerst vertrouwen. Vaak staat er een woordje bij: *eis*. In de richting van. Probeer, sta open voor *vertrouwen in de richting van....*

Nicodemus komt op dat moment niet veel verder dan: hoe kan dat nou!

Ik kan als oude man toch niet terugkeren naar de moederschoot.

Hoe Nicodemus later is gaan vertrouwen, komen we niet precies te weten

De ontmoeting in de nacht heeft wel doorgewerkt. Later horen we hoe hij Jezus verdedigt. En hoe hij het financieel mogelijk maakt dat er een graf voor Jezus komt.

Hoe kan dat nou, opnieuw geboren worden?

Wij zijn als de tweeling in het vruchtwater.

We hebben een verstand, we hebben een hart.

Laat de vragen maar klinken. Je hoeft je verstand niet uit te schakelen.

Dat heb je gekregen om volop te gebruiken.

Maar ook om te beseffen dat je daarmee niet alles kunt bereiken.

Sta open voor verlangen, voor vertrouwen.

Voor wat Jezus, de baker, de vroedman van God ook bij jou geboren wil laten worden.

Waag het daarmee. *Durf te ontvangen, durf te vertrouwen*

Jezus belichaamt de belofte van leven.

Leven ook voor ons, eenlingen, tweelingen die wij zijn.

Amen